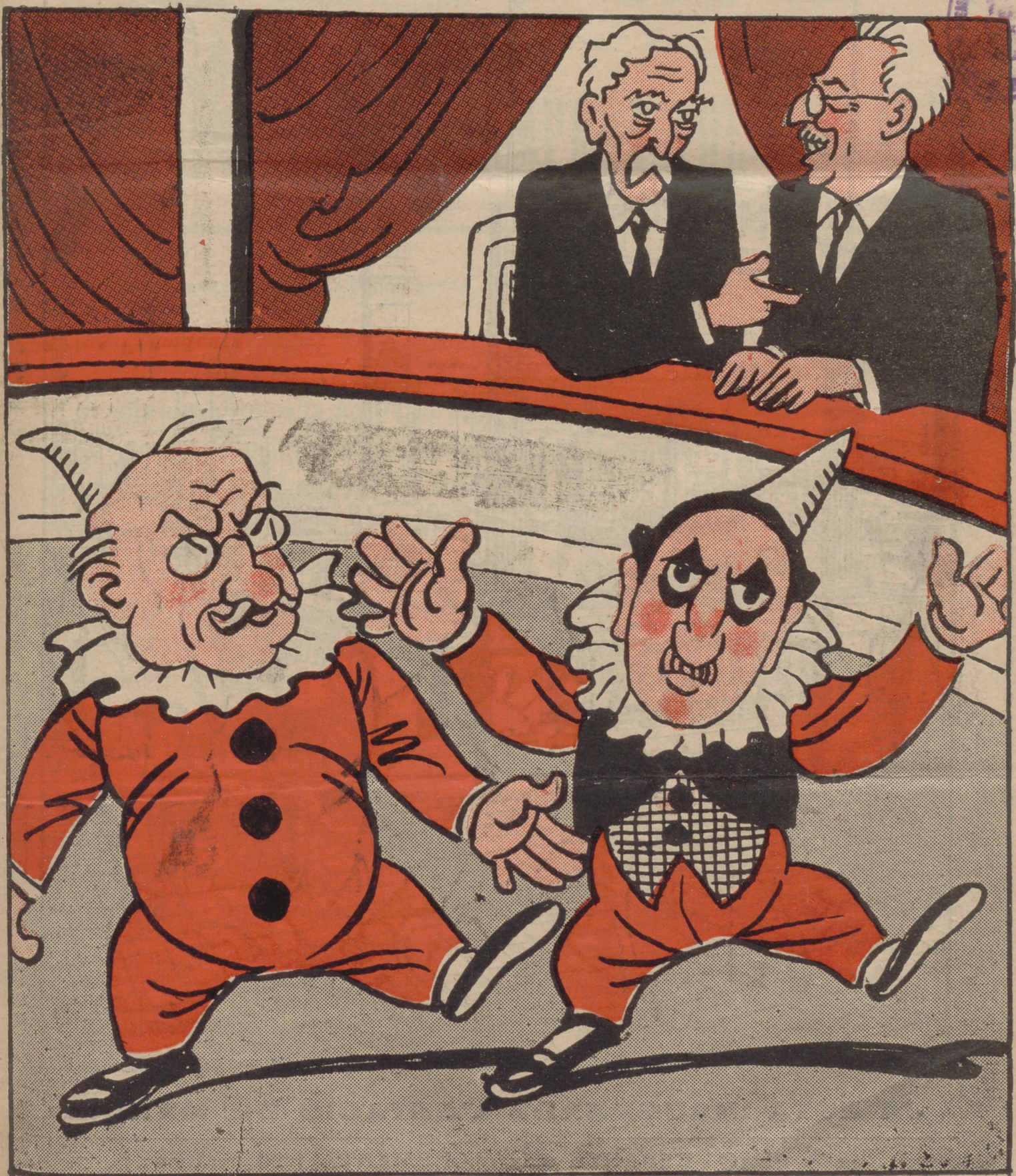

LA CAMPANA DE GRACIA

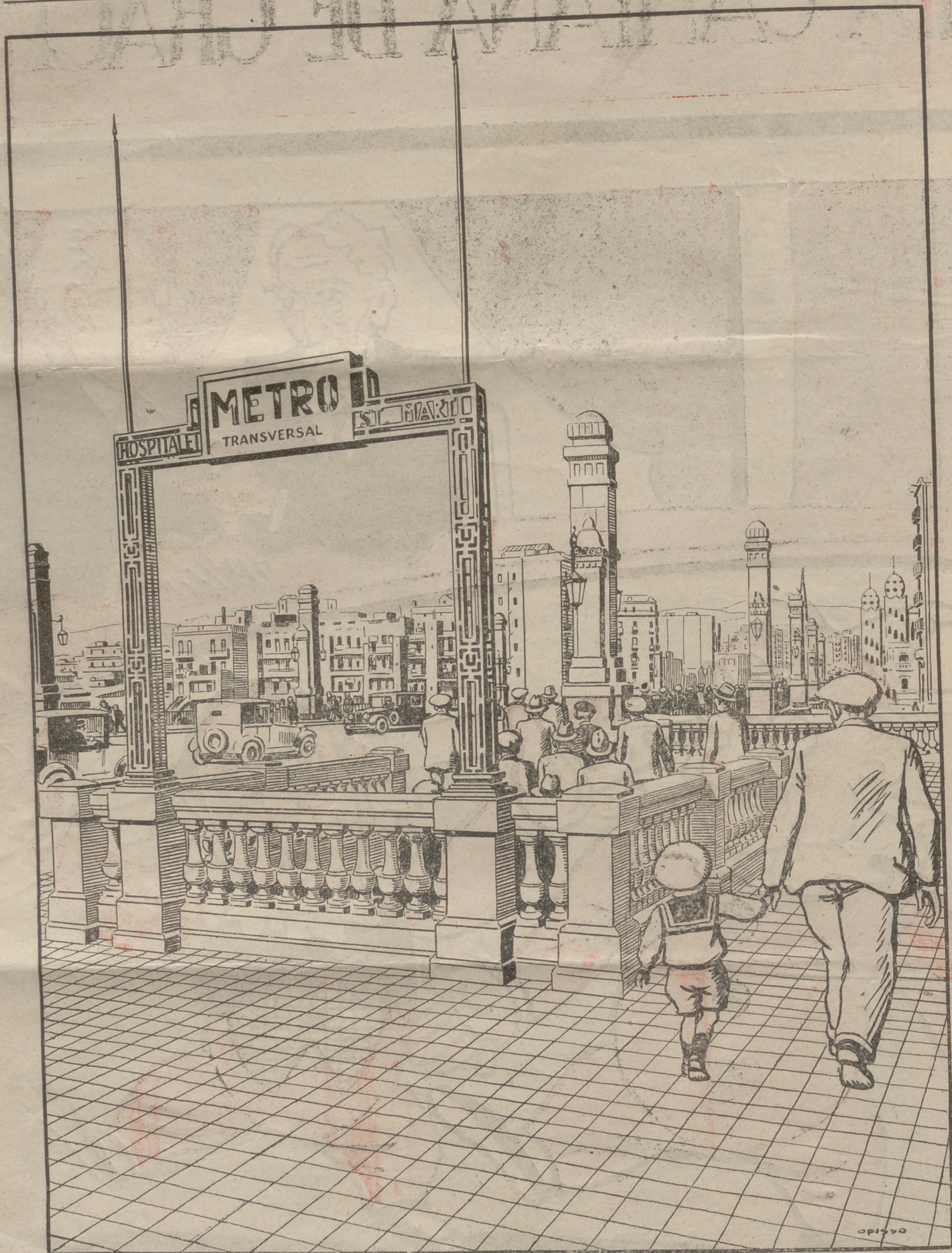

Els dos Presidents

Francesc Macià:—Com se'n diu d'aquest altre número del programa?
Niceto Alcalá-Zamora:—Intermedi còmic pels clowns de l'oposició...

F. C. Metropolità de Barcelona, S. A.

(TRANSVERSAL)

JA ESTA INAUGURADA L'ESTACIÓ DE MARINA

Escala mecànica

De PLAÇA ESPANYA a la MONUMENTAL, 20 cèntims
De BORDETA (Hospitalet) a MARINA (Sant Martí) quinze minuts

RAPIDESA :- COMODITAT :- ECONOMIA :- **METRO TRANSVERSAL**

LA CAMPANA DE GRACIA

SETMANARI D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

EDITORIAL

L'obra republicana no ha de reposar ni un sol dia. L'esperit de la República viu en les grans ciutats, però són molts encara els pobles als quals no ha penetrat ni en somnis l'aire republicà. Catalunya és essencialment catalanista, republicana i revolucionària. Però Espanya, l'espaiosa i trista Espanya, encara viu saturada del pobre esperit reaccionari que l'ha ofegada durant tants segles. Que no visquin refiats els republicans. El pur esperit de la Revolució catalanista ens immunitza contra les infeccions dretistes que encara ens vénen de ponent. Però les terres d'Espanya viuen encara la tragèdia secular dels pobles que no saben espolsar-se del damunt, d'un cop per sempre, les tares i els vicis antiliberals. Procurem tots plegats que un excés de bona fe i d'aquesta cosa tan absurdament elàstica que hom en diu la juridicitat no ens faci perdre el propi sentit de conservació. L'esperit de la República no s'aferma totalment en dos anys ni en quatre. Cal sembrar estòicament contra vents i tempestats, fins que tots el país revisqui sota la magna florida. La hipocresia jesuítica és molt estesa a casa nostra. No ens fiem, doncs, dels hipòcrites disfressats ni dels jesuïtes indefinits, per molt independents que es diguin. L'obra republicana ha d'ésser implantada, lentament i severament, pels homes purs que la sentin i la pateixin. Els hipòcrites, més o menys jesuíticament camuflats de republicans, han d'ésser expulsats per sempre dels llocs de govern...

Contra l'altra dictadura

La vaga de transports de dimarts i vaga general de dimecres decretada pels elements de la F. A. I. que detenta la direcció de la Confederació Nacional del Treball ha determinat una franca reacció ciutadana de la qual se'n feren instrument les Jovenuts d'Esquerra.

Posem-ho clar això perquè els enemics de dreta i extrema esquerra voldran embrollar-ho. Primer que tot cal fer constar que tota la població en pes, sobretot els obrers, estan fins al capdamunt de l'actuació de la F. A. I. És impossible resistir-ho més. De molt temps ençà no representen el pensament dels nostres treballadors. Se n'han apartat per complet per la seva ideologia, pels seus procediments dins els sindicats i en la vida pública, per la seva actuació delictuosa d'atracaments i assassinats. Els obrers no en volen saber res d'ells. No solament els de temperament i ideari moderat, republicans, socialistes; sinó també els més extremistes, comunistes, àcrates, als quals repugna una activitat que bandeja tot concepte moral i de solidaritat humana.

Només pel terror monopolitzen avui la direcció dels sindicats. Han excluït tota expressió democràtica; l'oposició no té vot ni veu. Gràcies a les pistoles la direcció és un feude que regeixen sense control ni guia assenyat. De fet és una empresa que explota en profit propi el sindicalisme i que maneja sense donar-ne compte els cabals i la dignitat dels obrers. Perquè en sortir al carrer, en prolongar la vida obrera amb la vida pública, la mateixa terbolesa en les intencions, la mateixa delictuositat en els actes, el mateix desori en les paraules i fets guia els homes de la F. A. I. i el seu procedir desacredita l'element obrer. La pistola i la bomba amb més cruïda i més indignitat actuen i pretenen governar.

Ja n'hi ha prou. Si els homes de l'Esquerra han aportat tots els sacrificis per a deslliurar els ciutadans del jou de la dictadura monàrquica, no ho han fet pas per a que els obrers tinguessin de sofrir una altra dictadura en els seus propis medis. Tots aquests que actuen avui com a revolucionaris, que fan una vaga illegal i sense solta cada quinze dies, que atraquen pels carrers, que assassinen en tombar una cantonada, en llur majoria estaven quietes i ni respiraven quan Primo de Rivera tenia la mà dura i sabia aixecar el cadafal per a agarrotar a qui s'extralimitava. Avui que la República magnànima ha suprimit la pena de mort, ells la restableixen per al seu ús particular, ben al revés de quan el dictador els tenia espaordits amb el patíbul.

Tota la seva actuació va contra la República i la llibertat. Amb fins inconfesables, cal sospitar amb contubernis tèrbols, volen demostrar que la llibertat de la Democràcia és incompatible amb la vida de l'Estat espanyol.

Els obrers no hi estan conformes amb això. No ho accepten ni ho poden acceptar de cap manera. La llibertat i la República amb totes les generositats i justícies que comporta ens ha costat massa a tots i en especial als treballadors per a deixar-nos-la deshonrar i que caigui esmicolada per incapaç. La defensarem i defensarem les seves prerrogatives i les seves decisions.

La vaga darrera va ésser precedida per una sèrie d'actes contra obrers disconformes amb els acords de la F. A. I. Si els carrers de Barcelona no els haguessin regant prèviament de sang humana, l'ordre de vaga del Comité local no l'hauria respectat ningú. Era una vaga imposada pel terror, completament estranya al pensar dels treballadors. I això no ho permetrem els homes d'Esquerra ni ho pot permetre cap home esquerrà encara que no s'afiliï al nostre Partit.

Som obreristes, franca i lleialment obreristes. Som partidaris de la C. N. T. Tots els treballadors adherits al nostre Partit i que formen el noranta per cent del nostre cens estan afiliats a la Confederació. Els capitosts han demostrat bastament l'amor i el respecte que li tenen. A més, han maldat els nostres homes més representatius: Macià, Dencàs, tots, en que el conflicte del Port s'arranjés a satisfacció dels obrers de Sant Pere Pescador. Es més, han defensat que el treball del Port es sindicalitzi. El torn rigorós té les màximes simpaties nostres i si hagués estat en les nostres mans hauríem resolt el conflicte en aquest sentit. Però no podem acceptar que s'intenti amb la seva excusa paralytizar la vida de la ciutat i atacar la República i entrebançar el traspàs de serveis i matar ciutadans, obrers precisament, i vexar tot l'estament imposant-los determinacions i tècniques que els hi repugnen. No conseguiran de nosaltres aquesta conformitat i si els dictadors ens trobaren en el lloc de compromís, en un lloc de perill ens trobaran els altres dictadors que abusen de la llibertat que els dona la República per a intentar deshonrar-la.

Decadència

—Encara surt "El be negre"?

—Ca, pobret! Ja només surten les potes rosses!

El pòsit de la vaga

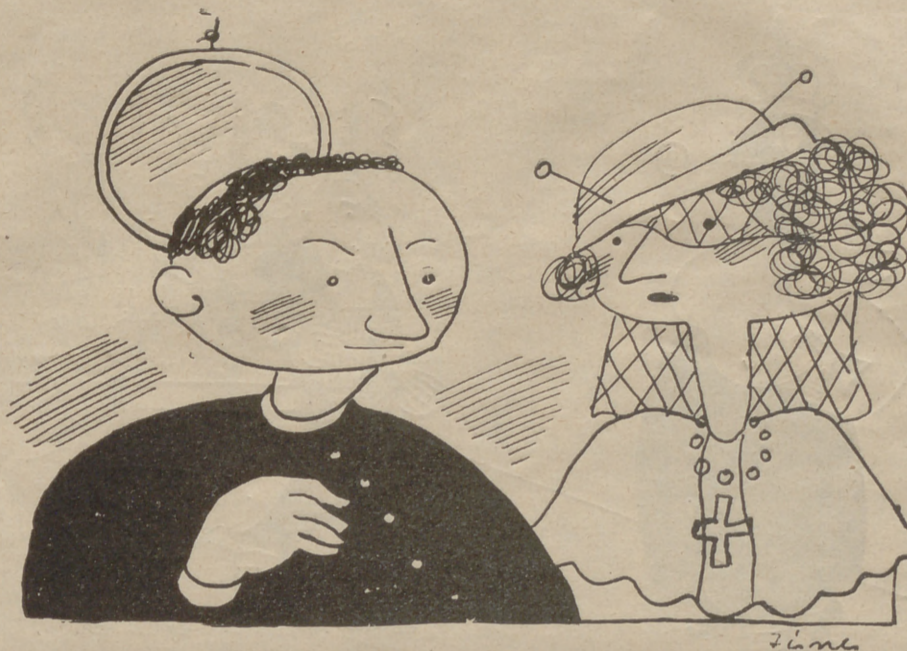
Convé que s'aclareixin les causes de la vaga darrera. Potser més que el torn dels obrers del Port interessava als directores de la Fai el torn dels partits i en especial el torn dels règims. Primer que els macips de la descàrrega es propugnava pels macips de la Monarquia.

Espliquem els fets inexplicables per a molta gent. Diumenge es tenia la seguretat que el ram del transport no anava a la vaga, era acord prè. Tant és així, que dilluns tot circulà normalment, i sembla natural, i el procedir dels Sindicats ha estat sempre aquest, que una determinació tan seriosa es posi en pràctica dilluns. No, dilluns tot rutlla sense destorb; no es produeix, a més, cap fet de caràcter obrer que determini un canvi urgent en els propòsits. Però sinó es produí un fet social se'n produí un de polític: es començaren a saber els resultats de les eleccions municipals que tant han engrescat a les oposicions sobretot a les dretes.

Es corregué per a ajudar als que tenien la pretensió de la victòria? Es vol apressar la caiguda del Govern? Convé que la República passi ben aviat a mans de les dretes perquè la lliurin al Borbó totseguit. La mentalitat i l'actitud de la Fai en insultar i voler deshonrar a la República, li fa dir, com la Lliga abans, que es neutral respecte les formes de Govern. En no encaparrar-se de si convé República o Monarquia, ajuda totseguit a la Monarquia, com la Lliga, també. El seu compte, i els seus comptes, li deu tenir! Recordem que en les darreres eleccions al Parlament de Catalunya, a Falset un mateix motorista porta manifestos de la Fai i de la Lliga. Es veu ben clar que els extremistes han fet la roda i ara es donen les mans. Però els obrers no hi volen saber res amb els enemics de la República i de les llibertats catalanes. Sent fàstic i repugnància per a tots els que la combaten i tampoc vol saber res amb vagues decretades per a ajudar a agraris i a radicals.

Els caldria molta traça a la Fai i molta tinta a la «Soli» per a demostrar al poble català que era bo dimarts el que no ho era dilluns. Dimarts, tot just, dia que s'enfutismen les dretes i mitges dretes pels resultats d'unes eleccions. Que els convenen aldarulls per a empenyar al Govern a la dimissió.

No hi ha casualitat que ho expliqui. Només en els baixos fons de l'actuació faïsta trobarem les raons. I de segur que són de pes.

L'enemic

—Confir en el nostre vot, *padre*... Les dretes guanyaran...
—Molt em temo, senyora, que la República no confiarà ni en vostès ni en nosaltres, si no bada!

Anticatalanisme

«El Progreso», diari anticatalanista, diari castellanista, publicà dimarts aquest comentari d'odi contra el President de Catalunya i contra el Catalanisme:

«Macià y la «Esquerra» catalana también fueron vencidos el domingo

El resultado de la contienda electoral, refleja en Cataluña su excepcional importancia, inflingiendo al conglomerado demagógico-nacionalista de la Esquerra catalana una formidable derrota.

Macià, la Esquerra y el catalanismo han sido vencidos por la plebiscitaria manifestación del país, que en los comicios del domingo negó a la política gubernamental el refrendo de su confianza.

No importa que la Esquerra no haya tomado parte en la lucha ni que Macià no se exhibiera, como acostumbra, en una ridícula peregrinación electoral.

La Esquerra y Macià mantienen con el Gobierno una servil colaboración, en la que no se sabe qué es más vergonzoso, si las transacciones de los gobernantes, a cambio del apoyo parlamentario de los catalanistas, o las transacciones de la Esquerra en permuta de las concesiones del Gobierno.

La Esquerra representa en Cataluña, aparte su nacionalismo, el sentido persecutor, represivo, demagógico, sectario y antiliberal del Gobierno; la desnaturalización de la República, generosa y democrática, que España impuso el 14 de abril; la negación de la idea fecunda y gloriosa de una gran Patria republicana; la política de resentimientos y de hostilidad contra todo lo que no siga trayectoria separatista; la catástrofe económica de

la progresiva y laborante Cataluña; la posibilidad de represiones trágicas, como la de Casas Viejas.

Y ese impulso desbocado, anárquico — espasmo de locura —, fué vencido el domingo para bien de la Patria y por la salud de la República, que es la del pueblo, verdadero artífice de la nueva España.»

I en el mateix número publica els següents entrefilets:

«El catalanismo fué también derrotado en las elecciones del domingo. El catalanismo — «Esquerra» y «Acció Catalana» — está identificado con Azaña y los socialistas, incluso en lo de Casas Viejas.

España ha derrotado a Azaña y a Macià.

Señor Macià: Un poco de tila para los nervios.

Porque esto es el prólogo de lo que sucederá en toda España, y en Cataluña por lo tanto, en las próximas elecciones generales.

Señor Macià ¡tila, mucha tila!»

Catalanistes de totes les tendències:

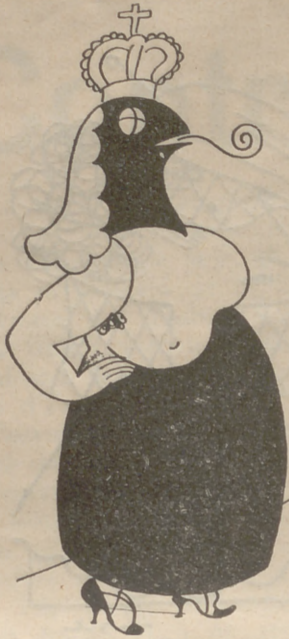
Malfieu-vos de Lerroux!

Malfieu-vos de Maura!

Malfieu-vos del Partit radical!

Si aquesta gent arribés a governar, Catalunya seria menyspreada, insultada i amordaçada. La Revolució catalanista té en aquesta gent els seus pitjors enemics. L'odi a Francesc Macià, a l'Esquerra Republicana de Catalunya i al Catalanisme, no és res més que la continuació de l'història anticatalanista de Lerroux, del Partit radical i del fill de Maura!

Catalanistes: Visca la República Catalana! Visca la Revolució catalanista! Visca Catalunya lliure!

La "Lliga Catalana"

—I que en sóc de fotogènica, d'ençà que he mudat de nom!

El "leit-motiv" del Primer de Maig

«Només el treball alegre, tranquil i fecund és apte per a donar a la vida tot el seu encís. Unicament el treball pot regularitzar i fer habitual aquest sentiment tan complexe i de tan plena satisfacció que és *sentir-se viure*, mitjançant el qual el goig de viure, desconegut pel desvagat i l'ociós, és sentit deu vegades major.» (Jules Payot.)

Bonica és la frase, i caldria recordar-la sovint.

Si bé avui, però, nosaltres la tenim present, és perquè ens porta el record de la Festa del Treball de l'any passat en la qual els components de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona varen saber-ho gravar en la ment dels infants alumnes de les Escoles Municipals de Barcelona.

La imatge de l'obrer, esculpida tan destrament pel mestre Llimona, simbolitzant el «Treball» en els bells jardins de Montjuïc, mostrant al món amb la serenitat pròpia de l'obrer català com s'engrandeixen els pobles quan l'esforç de l'obrer hi ajuda i s'hi interessa, va ésser repartida entre els infants per tal que ells en commemorar la Festa del Treball poguessin aprofitar-la com un dia d'escola més.

Tant de bo, nosaltres, sabéssim convertir cada dia de la nostra vida, ple d'alliçonaments i de suggerències com un dia més d'escola!

Precisament potser el dia de l'any que emplena més el nostre esperit d'aquesta comprensió justa i total de quant és possible aprendre constantment, és el primer de maig si, meditant, copsem la força poderosa que representa per l'obrer el poder detu-

rar per donar temps a estrényer cada vegada més la ferma abraçada de cordialitat, pau i germanor, la marxa normal del món.

Tant més quant l'obrer és cada dia més conscient i recull en la seva jornada de treball la lliçó quotidiana, la visió exacta de tot el que ell és i representa.

Si «La Internacional» en llavis de l'home pren com en una pira, i els mots s'abranden fins l'exaltació i hom endevina la importància de la unió entre germans de totes les races i lati-

—I nosaltres, els burgesos, com l'havem de celebrar la festa del treball?

—Mira, si vols, treballarem una miqueta...

—No, no! No estic per festes!..

tuds quan espai enllà les ondes es confonen i és una sola veu i una sola voluntat la que es pronúncia, fixeu-vos bé, si quan pel treball i per la constància l'home pot realitzar el miracle de vèncer tots els obstacles que s'interposen a la seva voluntat, quant més encara no lluitarà fins a reeixir i vèncer davant del monstre que encara l'atueix i el domina: la guerra!

El goig de viure, de fruir, de contemplar l'immens espai i de dominar el món a llur voluntat, farà que l'home de dia en dia lluiti més, senti més enardiment encara per a vèncer l'últim obstacle que li manca!

Els infants no han arreatonat encara la bella estampa que els hi fou donada l'any passat pels seus dirigents; el nostre poble viu moments intensos de commoció, és un poble jove que es desvetlla tot just i comença a caminar pels senderons tortuosos que menen a la Llibertat i al Progrés; les dones sentim vibrar el nostre esperit plenes d'entusiasme i sentim una nova inquietud que també fa obrir-nos les parpelles. Si tots plegats comencem a viure i volem fruir del goig del treball essent tots junts escultors de la nostra Catalunya gravant-li noves perfeccions, fent-la cada dia més humana, ensinistrant-la més i més amb els problemes de solidaritat i de justícia que han d'ennobrir-la i fer-la cada vegada més gran i més digna de noves conquestes, si tenim present sempre tot el que pot realitzar-se amb l'esforç nostre, aportant-hi sempre tot quant poguem, en l'últim obstacle de l'home vencerà també.

Qui vol la guerra? L'obrer, no.

La dona? Tampoc.

L'infant, tot just comença en el camí de la vida i és fill de la nostra voluntat.

Si una nova lliçó, si un nou ensenyament cal en aquest «primer de maig» d'enguany és el convenir mentalment, però fins allí on calgui arribar, conjurar-nos tots contra d'aquest flagell humà, producte dels homes i d'aquesta altra «internacional» humana, però burgesa, que és: LA GUERRA.

Si un crit: «Obrers de tot el món, uniu-vos!» va fer possible nèixer aquesta comprensió, cal que aquest crit ressoni novament per a defensar-nos del dret a la vida, del dret a fruir, del dret a superar-nos cada vegada més.

«Obrers de tot el món, uniu-vos contra de la guerra, filla de l'egoisme dels homes que volen ésser amos dels pobles.»

M.ª TERESA GIBERT

—Veus, aquesi? Doncs ell la fa tota la setmana la festa del treball!...
 —I el diumenge, què fa?
 —Descansa.

El tercer Primer de Maig republicà

Fa tres anys que en una festa commemorativa del primer de maig donà una conferència el que avui és el nostre digníssim alcalde, Jaume Aiguader i Miró. Terminada la conferència es féu un lunx en el qual parlaren gairebé tots els participants. En arribar-me el torn, vaig aixecar-me i vaig brindar per l'últim primer de maig monàrquic. Erem en plena dictadura Berenguer, i les meves paraules promogueren un astorament general. El doctor Aiguader i Miró barbotejà un «que Déu o el Diable l'escolti». Jo no sé si em va escoltar el Diable o Déu. M'és ben igual. Però al cap de l'any, menys quinze dies, teníem República. Aquell era l'últim primer de maig monàrquic. Aquest és el tercer primer de maig republicà.

El primer de maig és una festa d'avanzament i de reivindicació obrerista. Els fills de l'esclavitud un dia s'alçaren en to protestatari i foren ametrallats i el món obrerista celebra cada any la data memorable del primer de maig festejant el martiri d'uns obrers dignes i protestataris.

Aquest primer de maig, el tercer de la República, ens arriba precedit d'una vaga produïda per la bèstia bruta de la F. A. I., d'aquest grup d'analfabets pertorbadors que es diuen anarquistes sense que sàpiguen què vol dir anarquia. Per ells anarquia és sinònim de desordre i desgavell. Ja ens plauria de veure'ls governar amb desgavell i desordre. Sabrien el pa que hi donen. Sinó perquè sabem calcular el caos que produïrien, em plauria de debò que implantessin

d'un cop el comunisme llibertari i que es trobessin que el poble fes el contrari del que ells manessin o disposessin. Veuríem quina broma farien aquests energúmens de la F. A. I.

Cridar per cridar, avalotar perquè sí, promoure conflictes i desordres, és la cosa més fàcil d'aquest món. Està a l'alçanç de qualsevol embriac de

Una victòria

—Has vist que els americans han abandonat el patró or?

—Doncs jo he abandonat el patró llauna!

cantonada, com està a l'abast de qualsevol indocumentat de la F. A. I.

Aquest primer de maig ha d'ésser una crida al seny de l'obrer català. Volem que es faci valdre plenament els seus drets i estem disposats a ajudar-lo en tot el que sigui. Però, volem també, que s'espolsi del damunt tota la púrria analfabeta de la F. A. I., composta en la seva majoria de murcians, d'aquest tros de terra espanyola pobre, deixada i explotada per la misèria i la ignorància. Estimem Múrcia i sentim el dolor i la tragèdia que fa que els seus fills marxin d'ella en busca de pa. Però, no podem tolerar de cap de les maneres que aquells obrers que haurien de voler aprendre moltes coses de nosaltres, vulguin capitanejar l'obrer nostre i abocar-lo constantment a carrerons sense sortida. Els elements forasters no ens han d'ensenyar res, no enc poden ensenyar res, i han d'aprendre moltíssim de nosaltres.

Aquest primer de maig ha de voler dir reivindicació obrera. I la primera reivindicació que ha de voler l'obrer català és l'alliberar-se de les urpes estranguladores de la bèstia bruta de la F. A. I.

SALVADOR PERARNAU

Subscriu-vos a
Ràdio Barcelona
 Casp, 12 - BARCELONA

OBRERISME

La festa del Primer de Maig d'enguany s'escau en una etapa republicana de predomini d'esquerres. L'error màxim del Catalanisme polític organitzat, durant un quart de segle, fou la tendència indomitable, a l'ensens que indominada, cap a la dreta. Calgueren els errors de la monarquia espanyola i els desencerts dels polítics catalanistes reaccionaris i conservadors per a què el poble de Catalu-

SEGUÍ

nya s'adonés, experimentant-ho en carn pròpia, que feia via errada. Foren molts els simpatitzants del catalanisme i els militants de l'obrerisme que, davant la manera de produir-se de la política catalanista, feren sinònims catalanisme i reacció, nacionalisme i burgesia. Això, que als catalanistes intel·lectualistes ens ha semblat sempre un absurd, vegea encara com article de fe entre molts dels republicans de nou encuny. Costa molt de fer entendre a certa gent que catalanisme i republicanisme s'avenen perfectament. Hi ha un gran sector de catalanistes de dreta que repugnen encara l'anomenar-se republicans. I són molts els republicans ingenus que refusen d'anomenar-se catalanistes per por de caure en un contrasentit. Cal afirmar ben bé, d'antuvi, que el Catalanisme és, fonamentalment, una Revolució. Dintre d'ell, per tant, caben totes les tendències: dreta, esquerra i centre. Totes elles poden ésser republicanes; però totes elles, en principi, deuen ésser catalanistes. La cosa és ben clara.

Si passem al camp de l'obrerisme, veiem totseguit que gairebé tota la feina està per fer. Jo, catalanista intel·lectualista, he tingut tota la vida un sentit del problema obrer diametralment oposat al del comú. Tot el segle dinou català, sobretot a Barcelona, viu saturat de gèmens violents de lluita social. Misèria i amargor, revolta i anarquia, han estat sempre la característica dels conflictes obrers a la nostra pàtria. No hem tingut mai l'home

genial, el capdavanter triat, que sapigués prendre en mans les regnes del nostre moviment proletari i menar l'obrerisme de Catalunya pels camins de l'èxit i l'eficàcia. Tot el nostre problema social del fi de segle es remou en el caos més desorbitat. El govern espanyol s'adona a temps que l'obrerisme català és una terrible força sense control, joguina de l'anarquisme, i en fa tot seguit una arma contra les aspiracions catalanistes renaixents. Per això el catalanisme del començ del segle vint se'ns presenta d'antuvi, com un aliat lògic de la burgesia. Per tant, el moviment obrerista no té altre remei que fer-se anticatalanista. El farsant Alexandre Lerroux, instrument ben pagat del govern espanyol contra Catalunya, actua com agent dels governadors civils de Barcelona, i ataca l'obra del catalanisme que s'organitza políticament. Enric Prat de la Riba i Francesc Cambó, catalanistes burgesos, polítics de dreta, no poden fer altra cosa que prestar-se al joc reaccionari. I el catalanisme va convertint-se en un partit polític anti-proletari, davant el qual els obrers desenganyats fan un gest de revolta i de menyspreu. Jo acuso els homes de la vella «Lliga Regionalista», d'haver substituït anti-patriòticament les essències de la catalanitat, posant-les al servei d'una classe en lloc d'una idea.

No té res d'estrany, per tant, que durant un quart de segle l'obrerisme hagi viscut d'esquena al catalanisme, convertint-se àdhuc en el seu enemic. La figura popular, netament catalana, sinó catalanista, de Salvador Seguí, atreu fàcilment els obrers de Catalunya vers el sindicalisme. I per tant, crea una força que contrarresta l'embranchida burgesa del catalanisme de dreta. Si Salvador Seguí és la veu obrerista popularment catalana, Francesc Layret n'és el seu sentit jurídic i intel·lectual. Seguí i Layret, sota el signe del catalanisme, marquen el començ racial de les nostres organitzacions proletàries, contra i davant de la nostra burgesia reaccionària. I Seguí i Layret caigueren assassinats per les bales monàrquiques, a sou dels patrons barcelonins, gent de dreta, catalanistes de reacció. Heus ací el punt àlgid del màxim error del Catalanisme del quart de segle. Els polítics de la «Lliga Regionalista» convertiren, impolíticament, un instrument de govern en un instrument de classe. Calgué que s'esfondrés la monarquia espanyola i que fós proclamada la República per a que l'error comencés d'esvaïr-se.

I avui, què? L'obrerisme català viu desorganitzat. Ni la Confederació General del Treball, ni la Unió General de Treballadors, ni la Federació Anarquista Ibèrica, són coses nostres. L'obrerisme català ha d'ésser fonamentalment una força catalanista. No ens interessen absolutament gens les veus

de sirena castellanistes que encara empresonen l'obrer català. No. Passaran mesos o anys, però l'obrerisme català acabarà expressant-se i manifestant-se en llengua catalana. Mentre les associacions obreres, sindicalistes o anarquistes, socialistes o comunistes, parlin en castellà als obrers catalanistes, el nostre obrerisme viurà una vida falsa. L'obrerisme és una branca més del Catalanisme. L'obra

LAYRET

formidable de la Revolució catalanista ha de fer-se seus els obrers catalans d'un cop sempre. Si el sindicalisme només remena interessos materials sense preocupar-se dels afers espirituals, el sindicalisme és un error com qualsevol altre. No ens és possible deixar de parlar en català, en nom d'un universalisme fictici, que comença per fer-nos parlar en castellà. L'obrerisme de Catalunya no pot ésser més ni menys que un catalanisme d'esquerra. Cal prescindir, d'un cop per sempre, de les organitzacions obreres castellanistes, que desvien l'obrer català de la nostra causa nacional. A Catalunya només hi ha un problema: la llibertat de Catalunya. Tots els altres són branques d'aquest. Cal, per tant, fundar el gran Partit obrerista català. L'obrer de Catalunya ha d'actuar políticament. Es precis que el nostre obrer tingui regidors i diputats, i que concorri al Parlament, i que formi part del Govern, i àdhuc que arribi a constituir-se Gabinet netament obrers, des dels quals puguin ésser imposades legalment al país, després de fer-se càrrec dels instruments de govern, les més extremes reformes socials. Aquest és el nostre obrerisme. Cal que els obrers catalans es llencin a la política obrerista intel·ligent i activa. Fent de l'obrerisme una disciplina més del Catalanisme. Sigui aquest el nostre auguri màxim, en la festa del Primer de Maig de 1933.

A. ESCLASANS

LA FESTA DEL PRIMER DE MAIG

Torna, com cada any, la Festa del Treball. Però enguany, sota el signe de la República, voldriem que aquesta festa tingués un caire viu, més viu que mai, de llibertat, d'igualtat i de fraternitat. La magna família obrera viu desunida i separada] per petites rancúnies miserables. I mentre els treballadors accentúen les dissensions, l'enemic vetlla i actúa. No serem lliures fins que siguem indistriablement units. Mentre el proletariat discuteix per problemes nimis, el capitalisme s'aprofita i pacta per seguir explotant-lo: Sigui la data d'avui l'avinentesa propícia per a fer un pacte d'acció conjunta i de front únic contra tota mena de tiranies, enemigues absolutes de l'obrerisme. Proletaris de tots els països, uniu-vos!

Suggerències del Primer de Maig

Seran, amb el de demà-passat, cinquanta-quatre els Primers de Maig que hauran transcorregut d'ençà d'aquell històric Congrés internacional de treballadors—juliol de 1889—en què solemnement s'acordava declarar la tal data Festa Universal del Treball. Cinquanta-quatre anys pleitòrics de lluites, rublerts d'incidències, que els obrers de tot el món han vist transcórrer, de pares a fills. Fa més de mig segle, doncs, que el proletariat universal acordava la gran vaga general en sollicitud de la jornada de vuit hores, que entenia suficient. Per primera vegada, llavors, els obrers d'arreu intentaven de portar a la pràctica el lema marxista: *Proletaris de tot el món, uniu-vos!* El socialisme podríem quasi dir que era llavors quan assolí l'empenta que Marx i Engels li havien preparat amb paciència d'apòstols. Marx, l'any 1890, en feia ja set que havia baixat a la fossa. Engels tenia la sort de poder veure aquell tendre brotar de la llavor que amb el seu company havia sembrat, puix que encara podia viure un any més sobre el Primer de Maig històric...

Indubtablement, la llavor havia arrelat; aleshores, començava a donar l'elemental mostra de què tenia vida; un altre dia fruitaria...

I val a dir que, en els cinquanta-quatre anys transcorreguts, ha fruitat. El socialisme no és un arbre que pugui donar collita immediata; necessita moltes anyades per enfortir-se; té una adolescència perllongada, que diríem en termes fisiològics. Gairebé metàl·lic de tan dur el seu tronc, li costa grans crisis el forjar la saya engendradora. Però quan l'ha forjada, és un arbre molt prolífic.

Marx, Engels, són els terrassans que més sobresurten en la feixuga tasca de cavar-lo i podar-lo. La seva vida és un treballar constant i un sacrifici a tota prova. Però, mestres convençuts de llur sistema pedagògic, persisteixen en el seu conreament, fiats que dia ha de venir que serà el predilecte de totes les escoles nacionals...

I, efectivament, no anaven massa errats. El socialisme, vençuda la crisi difícil de la seva infantesa, ha esclatat ufanós. En voleu una demostració més evident que la Rússia soviètica? El governament del poble pel poble ja ha posat la fita inicial. I a tots els països l'obrer pren una part molt activa en la política, del que tenim un exemple a la mateixa Espanya.

La jornada de les 8 hores, que fou el corcer damunt el qual l'obrer entrà

rabent a la palestra político-social del món el primer dels Primers de Maig històrics, ja fa anys que és seva. Avui, l'obrer té altres dalers. No endebades han transcorregut des de llavors cinquanta-quatre anys. I amb aquests han transcorregut moltes coses, de les quals no és la més menyspreable la guerra del 1914-18, en què ell va ésser, i encara n'és, la principal víctima.

En aquesta data assenyalada ens ve a tom de fer veure a les tossudes classes adinerades l'error en què estan de persistir amb unes teories que han caudat automàticament, amb la gran entesa que cada dia va assolint el seu atàvic expoliat. I aquesta no és altra cosa que un procés natural: primer, va existir l'imperialisme; després, el feudalisme; i a aquest seguí la democràcia burgesa. En aquesta solució darrera, amb tota consciència aplicada, havien de trobar una solució més o menys llarga la gent acabada; però cada gra de llibertat que han hagut d'anar donant els ha recat d'una manera extraordinària, i encara els reca més cada dia. La substitució, doncs, se l'estan provocant ells, en una propaganda obrerista molt més eficient que la dels líders del marxisme. A Espanya, Lerroux, Maura, Alba, Gil Robles i Companyia, són uns revolucionaris obreristes per antonomàsia; a Catalunya, ho són la Lliga i el Requetè.

L'Esquerra Republicana és el partit afí als sentiments dels obrers. El seu programa és un decàleg de reivindicacions, que ja ha començat en part a posar en pràctica. I els obrers estan amb l'Esquerra Republicana, partit enfocat als correnis de renovació social, que no tem encarar-se als problemes de l'estol proletariat, sinó que els va a l'encontre i els envesteix humanament.

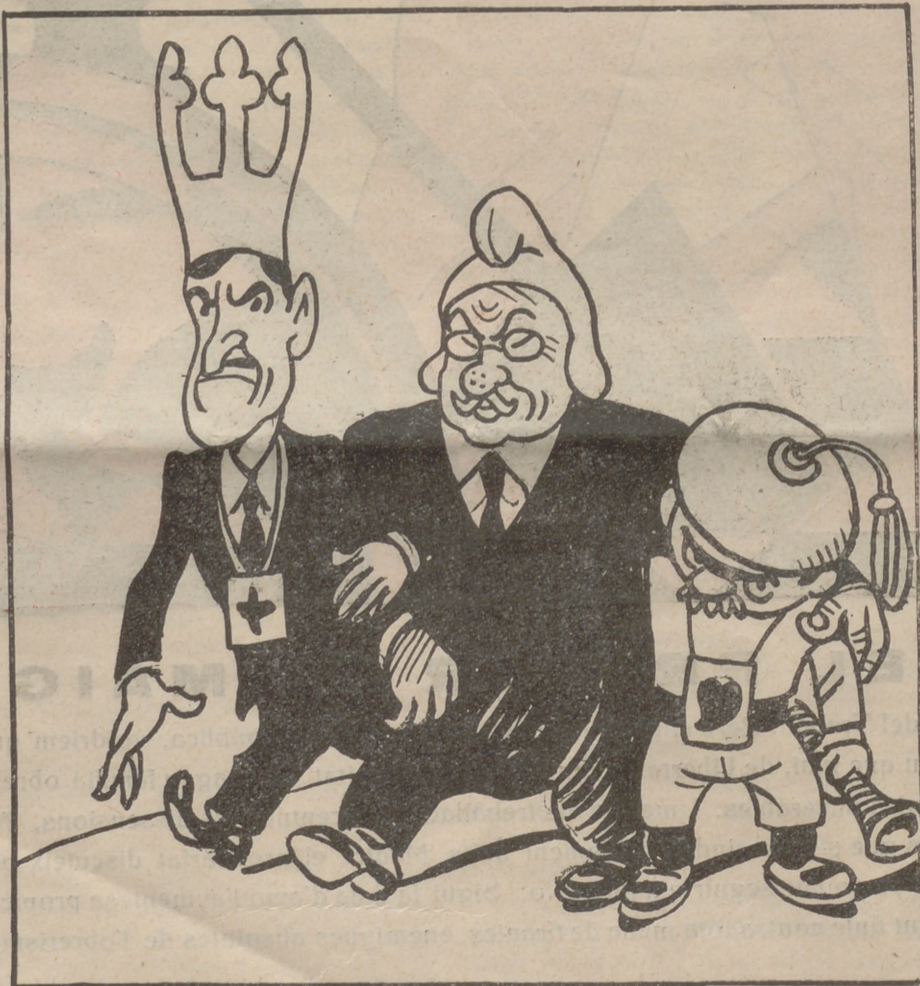
L'enorme diferència entre la Lliga i l'Esquerra està precisament en què aquella és l'agrupació dels burgesos, mentre que aquesta ho és dels treballadors...

Per això, en un periòdic d'Esquerra, com ho és LA CAMPANA DE GRACIA, per força hem de lloar la gran festa de demà-passat, Festa Major de l'obrer.

I hem de fer present a aquest la conveniència que ara més que mai vulgui ésser digne del seu qualificatiu honorosíssim, passant-la amb la seva mare, amb la seva muller, amb els seus fills, amb la seva amada o els seus amics.

Una Festa Major és una diada d'esplai, i l'esplai es troba en aquell comportament que només està interdit a les persones roïnes i malvades.

F. SERRA I MONT

“El trio de la bencina” de les eleccions del diumenge.

LLEGIU CADA DIA

“La Humanitat”

Llibertaris o lliberticides?

La llei de Defensa de la República, considerada per Azaña com indispensable per a poder governar, ha resirintgit durant més d'un any, vari3 dels drets consignats a la Constitució, en particular aquell que, segons l'article número 34, té tota persona, a emetre lliurement les seves idees i opinions, valent-se de qualsevol mitjà de difusió.

Indubtablement a tots els demòcrates de bona fe els repugnà aquesta minva transitòria dels drets cívics i si no exterioritzaren llur descontent per la llei d'excepció, fou degut a què es resignaren donant crèdit a la coalició governant, que afirmà que la citada llei sols tenia per objecte impedir, durant les turbulències d'un període constituent, que alguna de les minories que pretenen imposar-se per la violència, pogués supplantar el Govern representatiu de la voluntat nacional, expressada per mitjà del sufragi.

Un dels sectors que amb major intensitat han sofert les conseqüències de la llei de defensa de la República, ha estat la Federació Anarquista Ibèria. Els diaris «Solidaridad Obrera» i «C. N. T.» i alguns setmanaris que depenen també d'aquella, són denunciats, multats i recollits, sovint. Les assemblees dels Sindicats i els mítings de propaganda sindical o anarquista, són sospesos a voltes i, finalment els Sindicats han estat clausurats repetidament.

No dilucidarem ara, si les sancions governatives són sempre justificades o si són abusives a vegades. Sols posarem de relleu que, davant les mesures repressives de les autoritats, els faïstes han protestat constantment, queixant-se com si no se'ls permetès ni respirar i incitant a la revolta. Ara bé: els faïstes protesten perquè són uns fervents amants de la llibertat i la justícia, o bé ho fan solament perquè els damnificats són ells? ¿En llurs actes, respecten ells sempre, el lliure albir dels demés?

Un anarquista conscient, sap que la llibertat consisteix a poder fer tot el que no perjudiqui a un altre, però els faïstes ens vénen demostrant, cada dia més, que d'anarquistes sols en tenen el nom, car en la pràctica es comporten com uns perfectes hitlerians. No parlem ja del atemptats, ens referirem únicament als nombrosos actes públics que han estat pertorbats,

alguns fins impeditos, per les ordres faïstes, que han convertit els locals on devien aquells celebrar-se en veritables camps d'Agramante. Les víctimes eren escollides, fins fa poc, entre els partits polítics d'esquerra: comunistes, socialistes, radicals-socialistes, Esquerra Republicana de Catalunya... però ara, les agressions ja no es limiten als polítics: dies enrera, els de la F. A. I. impediren un míting «contra el feixisme», organitzat pels del grup dels trenta, que són més apolítics que no pas ells. En canvi és de remarcar que, ni els moderats d'Acció Catalana, ni els plutòcrates de la Lliga, ni la carlistada feixistitzant, no són molestats en el més mínim pels belicosos llibertaris. No pretenem eviden-

ciar amb això, que la F. A. I. obri d'acord amb els reaccionaris per a enderrocar la República; possiblement no hi ha la més lleu concomitància entre uns i altres, però la realitable és que, encara que sigui inconscientment, la descabellada actuació de la F. A. I. afavoreix els designis dels monàrquics, que somien amb una dictadura feixista.

Els que procedeixen d'una manera tan intel·ligent oposant-se a la celebració d'un míting antifeixista precisament, ¿tenen autoritat per a actuar en nom del comunisme llibertari?

Si hem d'atenir-nos als fets, no en absolut. No són llibertaris, ni tenen capacitat per organitzar un nou règim social; si triomfessin, instaurarien un comunisme lliberticida i caòtic que ens faria anyorar les migrades llibertats d'avui.

EUGENI PONS.

Primer de Maig

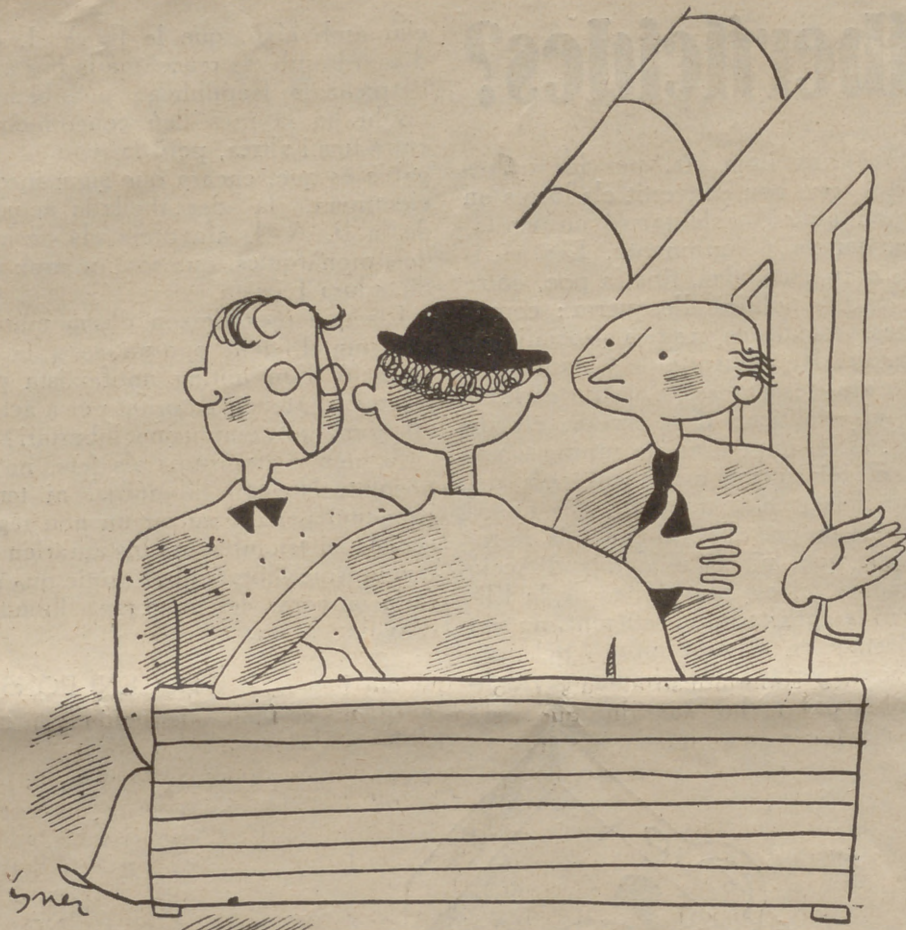
—Mau! Avui que els obrers fan festa, jo he de treballar!..

PERE BADOSA

ORTOPÈDIC

CONSULTA: D'11 a 1 i de 6 a 8
excepte dies festius)

Carrer de Santa Anna, núm. 23, pral. - Telèfon núm. 14581 - BARCELONA

Primer de Maig

—Quantes vagues! Quantes festes!
—I pensar que aquestes festes i aquestes vagues tenen ben poc que veure amb la Festa del Treball...!

Treballadors, avant!

El primer de maig de l'any 1887, esclatà—així ho hem llegit en els manuals de la teoria àcrata—una intensa vaga a Xicago, avui esdevingut per a vergonya de la civilització, el país predilecte dels «gangsters». El 2, 3 i 4, hi hagué alguns incidents propis del cas; però, malgrat això, en la nit del 4 al 5, es va celebrar un monstruós míting d'afirmació sindical en la plaça de Haymarvent, en el qual feren ús de la paraula els significats revolucionaris anarquistes Spies i Parsons, i quan ho feia Fielden, uns cent-cinquanta policies armats fins a les dents, car fou així, feren cap envers la plaça i el capità del primer cos, imposant els drets constitucionals i bescantant, al mateix temps, la dignitat i honradesa dels allí reunits, llançà el crit de dissoldre el míting; llurs subordinats, amb fúria salvatge, no cal dir, atacaren la massa, i llavors fou quan creuà l'espai un cos lluminós que, caient entre el primer i segon rengle, produí un soroll formidable, tombant no res menys que uns seixanta policies. Però vet ací que tot seguit la policia restant féu una descàrrega d'aquelles que solem anomenar o porten el títol de «descarga cerrada»; el poble indefens, com és de preveure, escampà boires tot acovardit i exasperat, i perseguit a trets abandonà la plaça i carrers circums-

veïns rublerts de ferits i morts, tots igual pobres i tots igual esclaus, sense però—està clar—que entre ells caigués tan sols un dels grans explotadors, quals egoïsmes i villanies foren origen fonamental d'aquella carnisseria humana, la qual els obrers han de tenir gravada en llur ment, per anys i més anys que s'engoleixi la història de la

—Què festa del treball ni què romanços! Que en fem, els amos, de festa del treball?

“LA CAMPANA DE GRACIA”, com a resposta a les preguntes que cada dia reb per escrit, fa avinent una vegada més que és un setmanari d'esquerra, i que, per tant, les seves pàgines estan obertes a tots els escriptors liberals que desitgin una tribuna on fer públiques les seves idees. Sota el signe de Catalunya i de la República, tot hom qui vulgui enviar articles al nostre periòdic serà cordialment acceptat. Tot escrit intel·ligent serà benvingut i inserit amb molt gust a les nostres pàgines acollidores.

Humanitat. Puntualitzem. La vaga s'havia propagat, sostinguda i coratjada, pel ver motiu d'assolir la jornada de les vuit hores; la burgesia, però, trobà un aventurer—un faïsta que diríem ací—capaç de sacrificar quantes vides fossin necessàries per a promoure una jornada sagnant per el premi que havia d'assolir. I així la justícia històrica deixà en peu als culpables i causà tota la responsabilitat sobre els que més s'havien distingit parlant i escrivint sindicalisme i anarquisme, que ben aviat veieren recompensada la seva innocència amb la cadena perpètua els uns i amb la pena de mort els altres.

Doncs bé; festejem avui el Primer de Maig; festegem-lo tots, tots els obrers; i amb el més viu fervor i amb el més sagrat respecte, i, no cal dir, amb el cor abrasat del més pur ideal! Fem-ho en memòria d'aquells martres de l'obrerisme universal que caigueren per haver volgut portar al món proletari un viure més just, més equitatiu i més humà, en el qual l'heroi del Treball pogués lliurar-se d'un cop per sempre d'exercir la trista condició de pària.

Primer de Maig... En aquest primer de maig de 1933, hem de recordar com mai el primer de maig de 1887, bo i adreçant el nostre esguard envers a la Itàlia de Mussolini i a l'Alemanya de l'Hitler; sense, però, deixar de contemplar després aquesta nostra petita Catalunya, que per la seva grandesa espiritual i política, social i econòmica, serà a no tardar el poble més gran i més ric del món.

Primer de Maig... Símbol de foc, de sang i de dol. També ho és de lluita, de fe i de glòria.

Germans obrers, encara el crit d'ordre de Marx: —«Obrers de tot el món, uniu-vos!»

AGUSTÍ CABRUJA

Política de creació

EL GRAN PROBLEMA DELS «SENSE FEINA»

Es, sens dubte aquest el problema més gran que té avui plantejat la Humanitat i, a més, en lloc d'entrar en vies d'anar-se solucionant, es va agreujant més cada dia. ¿A què és degut aquest formidable conflicte? Cadascú hi ve dient la seva i, moltes vegades, no pas amb un criteri objectiu d'estricta veritat, sinó amb l'intent de fer-ne arma contra l'adversari i, algunes vegades també, hom intentà criminalment fer més gros aquest mal, per tal de sabotejar l'actuació dels contraris, si governen, com ho estem veient avui mateix a casa nostra.

Les causes d'aquesta situació pacífica són vàries, almenys són vàries les que hom ve senyalant, però examinant aquest conflicte com a conseqüència que és d'un procés històric, es veu ben clarament que la causa principal és aquesta: la pèrdua progressiva dels mercats consumidors.

En esdevenir el maquinisme tots aquells pobles que per llur superior cultura, per llur entrenament en el treball industrial o per altres circumstàncies pogueren fer un millor ús dels nous procediments de treball, es feren, gràcies també a la rapidesa de les noves comunicacions, amos econòmicament del món. I tots els altres pobles quedaren subjectes en més o en menys a ells. I els primers es sobreindustrialitzaren i es sobre poblaren. Però no ens hem d'estranyar, puix ja era de preveure, que un dia o altre els altres pobles s'anessin industrialitzant a llur torn, almenys en tot allò de què tenien més necessitat i segons les possibilitats i fins, en certs casos, aventatges llurs, i més tenint en compte que el capitalisme, que no té pàtria, hauria d'afavorir aquest procés, sempre que hi vegés un guany. La gran guerra, per altra part, va fer precipitar aquest procés, en reclamar, els països industrialitzats i en guerra, articles manufacturats, fossin d'on fossin, i ara, en la post-guerra, una munió de causes secundàries s'ajunten per a fer que aquell procés s'acabi d'arrodonir.

Vegem això últim en un exemple: Els Estats ex-combatents, tant per anar pagant llurs deutes enormes com per armar-se fins a les dents, necessiten de grans quantitats de diner i hom ha tingut una pensada, amb la qual ha cregut possible matar, d'un tret, dos pardals; ha cregut que alçant les barreres de duanes no sols s'obtidria bona part d'aquell diner, sinó que seria defensada la producció nacional, que hom veia en desavantatge, per raó dels impostos que ha d'aguantar, en relació a la producció d'altres països no tan castigats. Però, què s'ha esdevingut? Que els altres països han fet, en rèplica natural, el mateix, i aque-

lla producció, en lloc de sortir-se defensada, n'ha resultat castigada encara més. El comerç s'ha restringit i han disminuït els transports; un nou motiu de malfiança i d'inseguretat ha sorgit entre els pobles, cada país, naturalment, cuita a bastar-se a sí mateix i a fabricar-se allò que necessita, essent el marge del benefici, per ell sol, ja un gran estímul per a fer-ho. En resum, que aquesta guerra comercial, ni feta a posta per a donar uns resultats del tot contraris als que hom n'esperava; per accentuar i acabar de fer arrelar aquell procés d'industrialització del món, en detriment dels països més sobreindustrialitzats i sobre poblats. I ja no cal dir que, si aquest procés continua—i no hi ha cap raó per a creure que no ha de continuar—, el pronòstic per a aquests països ha d'ésser terriblement fatal. Aquest procés és un esdeveniment natural i, per tant, fatalment necessari; res contra ell, doncs, no hi ha pas a fer. Més o menys tard, la caiguda d'aquests grans pobles de llur predomini econòmic, ha d'ésser un fet natural i, amb això, el llur despoblament i les empentes en fugir.

No obstant, no és que no hi hagi remei, de moment. N'hi ha encara, i gran remeis, però els homes que governen no els veuen o no els volen veure i, a més, diguem-ho clar, la gran massa de les gents tampoc no els ha vist. Les masses de les gents fàcilment es deixen convèncer de tancar-se a casa i fer la guerra al veí, quan, essent aquest un mal mundial, malgrat tingui característiques pròpies en cada poble, és amb remeis mundials que s'ha de curar, és amb solucions internacionals que ha d'ésser resolt. I el remei no és pas res de l'altre món, ni cap d'aquestes receptes complicades que presenten cada dia els polítics-financiers; aquest remei, de tan senzill, fins fa una mica de pena l'haver-lo de dir...

Es cert que no hi ha manera d'obrir nous mercats en el món, però es cert i evidentíssim, és una realitat terrible, que el consum en el món és molt deficient i que hauria d'ésser elevat a un múltiple, no sé quin, però molt important. És un fet sensiblement estremidor això que la immensa major part de la Humanitat arrossega una vida miserable. I allò de la sobreproducció és una falòrnia sarcàstica, una bola tan gran que no és pas cosa fàcil que ens la facin empassar.

Que hi ha sobre producció? Doncs que procuri tothom, però els governs dels grans Estats en primer lloc, elevar el nivell de vida de tots els pobles. Perquè, fixem-nos-hi: quina vida han portat fins ací les gents camperoles de la península ibèrica? Doncs i la que venen sofrint tants i tants pobles sotmesos a la bestial explotació de co-

lònies? I diuen que hi ha sobreproducció! Que donguin una mica només de justícia a tants i tants pobles, i les fàbriques i tallers d'Europa i d'Amèrica no podran donar l'abast, de moment. Bastaria només imposar a totes les parts i a tots els recons de la Terra Tribunal de Ginebra i, per tal de fer-les efectives, inscriure en tots els Còdis del món un crim, degudales lleis del Treball proclamades pel ment castigat, l'explotació de l'home més enllà d'aquestes lleis. Hi ha un altre remei encara: posar en explotació tantes terres encara incultes. Als Estats Units, quasi el terç del territori nacional i—vag només com a exemples—a Anglaterra enormes extensions dedicades a esbargiment dels rics. Però ja sé què diran molts dels qui em llegeixen: Ni aquest remei ni l'altre, no és fàcil que siguin aplicats pel Capitalisme imperant arreu. D'acord, però no donem tota la culpa al Capitalisme i restant després nosaltres tan tranquils, puix, en aquest punt, part de culpa és ben bé nostra, de tu i de mi, de tots plegats. ¿Quan ens hem interessat, quan s'han interessat les mateixes organitzacions obreres industrials, per la vida que porten aquells altres germans nostres, negres i blancs, rojos i grocs, de les altres parts del món? Més senzill encara: quin interès han sentit mai ni senten avui els obrers de Barcelona pels pagesos d'ací a la vora, d'ací el Vallès?

I apliquem el cas a casa nostra. Espanya no sols no està sobre poblada, sinó que podria sostenir molta més gent. El que falta és explotar les seves riqueses naturals, principalment el seu clima, que és la riquesa natural més gran que té, fent regadius arreu on sigui possible. I a Catalunya, igualment. Per sort, la República ha emprès des del primer dia, el bon camí d'anar al foment de la riquesa agrícola, que és la base ferma i segura de la riquesa general, i no deixant-se portar cap a la creació artificial d'una sobreindustrialització—com en el cas d'Itàlia—que podria dur-nos a un final desastrós. D'indústria, en ço que pertany a impuls i foment de part de l'Estat, la que sigui necessària i el més perfecta possible, però res d'estirar més la mànega que el braç.

De moment, digui hom el que vulgui, el pervindre per a la riquesa, la tranquil·litat i el bon desenrotllament dels pobles, està en el camp. I la millor manera d'acabar amb aquestes allaus de «sense feina» és, arreu del món, posar en producció terres que no produeixen, però, per a això, instaurar en el camp el règim estricte de la justícia, fent que la vida del camperol tingui totes aquelles satisfaccions que mereix el seu treball. I ara que s'ha parlat de fer marxar cap a les ciutats, potser fóra ja hora de facilitar la marxa de les ciutats cap al camp.

ALBERT SANS.

Visions ràpides

CONTINUEM...

En efecte, continuem avui aquella relació que començàvem a publicar fa dos o tres números denunciant els regidors que encara hi ha a Catalunya que es diuen monàrquics. Insistim amb aquest afer perquè creiem un deure assabentar als nostres llegidors, i particularment perquè en prengui nota qui deu fer-ho, i es tingui sempre present els pobles on dissortadament encara hi ha alguna arrel a la fonsina. Som-hi: a Colldejou hi ha els regidors monàrquics Joan Mestre i Joan Fortuny; a Duesaigües, Josep Sàngenís; a Poboleda, Marc Borràs i Joan Boix; a Bandellós, Salvador Escoda i Josep Domènec; a Albiol, Salvador Estivill i Miquel Ruiz; a Puigpelat, Miquel Ferrer. I per avui prou. Suposo no cal anunciar que la vinenta setmana continuarem... ¡Cal que els coneixem a tots...!

ENCARA?

El president de l'Acadèmia de Ciències i Arts, no s'ha donat encara compte que a Espanya, tot allò que abans s'anomenava «conde de Tal» o «marqués de Qual», no serveix per a res en temps de Democràcia i Llibertat. Li recordem això perquè ens enterem que a les seves salutacions es signa «El Marquès de Camps». Vol dir, senyor «Marquès», que per evitar algun possible disgust no valdria més que tots aquests paperots els inutilitzés? ¡No ens faci creure que no n'ha fet de nous per estalviar! ¡Tot un senyor «Marquès»...!

VAGA GENERAL?

Dimarts al matí els ciutadans de Barcelona es veieren desagradablement sorpresos en constatar que «s'havia» declarat vaga general, o almenys

s'intentà declarar-la. No cal dir que l'opinió tota, i principalment els obrers, s'indignaren per aquesta nova pertorbació a la vida ciutadana, de certs elements que sembla fa temps no tenen altra preocupació que posar en continu desordre la nostra ciutat. Hem parlat amb obrers i no saben perquè els han fet parar. Solament ens diuen que per la violència i amb algú objecte un xic contundent. Estan tips del Sindicat. D'aquest Sindicat, s'entén. Esperem que el senyor governador civil deixi de publicar notetes a la premsa com fins ara, i actuï d'una manera ferma i decisiva per a truncar d'una vegada i per sempre aquesta pertorbació i continu malestar que certs elements s'han proposat portar a cap.

ELECCIONS

Arreu d'Espanya, menys a Catalunya, s'han celebrat eleccions parcials per a renovar els Ajuntaments on hi havia regidors nomenats per l'article 29. A la nostra terra també ens vindria fer-ho i depressa, perquè n'hi han bastants. Per primera vegada han votat les dones i per començar no ha anat del tot malament. Ací tenim més esperances, però, de que faran millor paper. Veritat, Teresa Gilbert?

FELIX LORENZO

A Madrid, i en poques hores, ha mort el gran periodista Félix Lorenzo, conegut per «Heliófilo». Un valor que tots els republicans hem de sentir. L'amic Lorenzo s'havia significat en temps de la dictadura pels seus atacs un xic irònics contra aquell règim d'oprobí. Era un vertader lluitador republicà.

J. JOVÉ-CLOP

COMPREU

J. AIGUADER

- «La lleialtat a l'època»
- «Catalunya i la Revolució»
- «Amb Catalunya i per Catalunya»
- «Elogi dels Metges i de la Medicina»

A. ESCLASANS

- «Primer llibre del sistema»
- «Ritmes» (quatre volums)
- «Víctor o la rosa dels vents»
- «Històries de la carn i de la sang»

LL. CAPDEVILA

- «Barcelona, cor de Catalunya»
- «Per la Justícia i per la Llibertat»
- «Memòries d'un llit de matrimoni»
- «Venus i els bàrbars»

S. PERARNAU

- «La rel»
- «Cuques de llum»

RESTAURANT CASA JOAN

LA CASA MES ACREDITADA

Sopa "Bouillabaisse"
i Paella Valenciana

ESPECIALITATS DE LA CASA

Rbla. Sta. Mònica, 21 i 23
Telèfons 11692 i 15759

VISITIN ELS APARADORS

CASA BASTIDA

PASSEIG DE GRACIA, 18

**Gran Basar de Sastreria i Camiseria
Sistema Nord-Americà**

CIUTADANS:

Si voleu vestir ben elegants i amb pocs diners aneu a can BASTIDA. Som els creadors i continuadors del Basar de modern estil adaptant totes les creacions de l'art del vestir i sempre amb preus incompatibles per qui usi normes de bona fe comercial. Cert es que la CASA BASTIDA amb competències i sense sempre va endevant i ara més que mai després d'un balanç amb gran superavit LIQUIDEM totes les existències a qualsevol preu per així fer el renovament i donar treball durant la calma als nostres obrers.

100.000 Trajos des de 25 pessetes
100.000 Pantalons des de 5 "

Gran Stock de Plomes, Gabardines, Trinxeres, Checos impermeables i tota mena de prenes modernes de gran estil des de 10 pessetes.

100.000 Mitjons gran fantasia des de	0'75 ptes.
100.000 Corbates seda des de	0'95 "
100.000 Camises tots els estils des de	3'95 "
100.000 Calçotets des de	1'95 "
100.000 Païames des de	4'95 "

Tenim muntada una secció ràpida per la Sastreria i Camiseria que ens permet lliurar els encàrrecs a les quatre hores amb assortit de gèneres de tots els preus.

Casa de Caritat de Barcelona

SERVEI PUBLIC DE POMPES FUNEBRES

Direcció i Oficines: EDIFICI DE LA CASA DE LA CARITAT, Carrer de Torres Amat, núm. 8; Telèfons 16524, 16525 i 16526.

Subcentrals: Carrer del Clot, núm. 71; Telèfon 50641. Carrer Creu Coberta, núm. 91; Telèfon 73361

Sucursals: Carrer de Sant Andreu, número 221; Telèfon 51051. Plaça del Centre (Sans), núm. 4; Telèfon 33471. Passeig del Triomf, núm. 17; Telèfon núm. 52012. Carrer de Sarrià, núm. 72; Telèfon 73632.

Badalona: Carrer Reial, núm. 110; Telèfon 87 B. Carrer de Fermí Galan (S. Adrià), 26; Telèfon 248.

Hospitalet: Central: Laureà Miró, núm. 60; Telèfon 23 H. Sucursals: Pi i Margall, número 90; Tel. 31226. Progrés (Coll Blanc), núm. 58; Telèfon 31227.

Santa Coloma de Gramenet: Carrer d'Anselm Clavé, número 13.

LA CAMPANA DE GRACIA

Cent anys de retrat femení

El senyor Esteve: —Pobres àvies! Quí els havia de dir que els seus néts serien tan ases i que acabarien escrivint bestieses al «Mirador»!...